

بسوی ایجاد تشکل سراسری کارگران

بهرروز ناصری
18 دسامبر 2006

امروزه در میان اکثریت قریب به اتفاق فعالین کارگری در ایران بر ضرورت وجود تشکل سراسری، طبقاتی و توده ای کارگران، تشکلی که مدافع منافع عموم کارگران باشد، اتفاق نظر عمومی وجود دارد. همین اتفاق نظر بر ضرورت وجود تشکل سراسری کارگران هر چند کلی باشد و دیدگاههای متفاوتی را نمایندگی کنند، اما در ماهیت خود دارای ارزشی است که باید آنرا پاس داشت.

اما پاس داشتن یک ارزش به تنهای کافی نیست و خیلی از سوالات را پاسخ نمی دهد و راه عملی مسلح شدن کارگران ایران به تشکل سراسری خود را بدون جواب میگذارد. یک فعال کارگری میتواند سوال کند که با وجود تشکیل کمیته های مختلفی که رسالت خود را کمک به تشکیل تشکل سراسری کارگران تعریف کرده بودند و از مدت زمان تشکیل این کمیته ها نظیر کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری و کمیته پیگیری ایجاد تشکلهای آزاد کارگری قریب دو سال میگذرد ولی چه گامهای علنی و عملی در همان راستا برداشته شده است؟

تردیدی نیست که فعالین کارگری در تلاشهای خود برای ایجاد تشکل سراسری کارگران باز ناپسنداده اند اما شواهد عینی در مورد چگونگی تشکیل تشکل سراسری دال بر این واقعیت است که در این زمینه ابهامات و ناروشنهای وجود دارد. ابهاماتی که بعنوان عوامل بازدارنده جهت تشکیل تشکل سراسری کارگران عمل کرده است.

این سطور سعی خود را بر این گذاشته تا پیشنهادات خود را برای تشکیل تشکل سراسری کارگران با فعالین کارگری در میان بگذارد.

برای انجام هر کاری به طرح و نقشه نیاز هست. بسته به موضوع کار طرح و نقشه ی انجام آن کار می تواند در سطح کلان باشد یا خرد. اگر کسی بخواهد ساختمانی بسازد، قبل از هر چیز آن شخص باید زمینش را داشته باشد، سپس به رسم کروکی ساختمان پردازد که در آن حتی پله ها و دربها هم به تصویر کشیده می شوند. معمار ساختمان آنوقت میتواند برآورد کند که بنا نهادن آن ساختمان و تمام کردن آن، اگر 10 نفر در ساختن آن دخیل باشند به چه مصالح ساختمانی و در چه مدت زمانی آن ساختمان تمام شده و برای استفاده آماده می شود.

بحث ایجاد تشکل سراسری کارگران از یک زاویه و نه بیشتر، به این مثال فرضی در مورد ساختمان شباهت دارد. شباهت موضوع در وجود طرح و نقشه این کار است که باید داشت. برای اینکه در موضوع سوء تفاهمی بوجود نیاید شاید بی مورد نباشد که به تفاوت مابین علوم طبیعی و علوم انسانی اشاره داشت. آنچه در علوم طبیعی بعضا قابل برآورد و پیش بینی است عینا در مسایلی که مربوط به انسان و اجتماع انسانی است، روی ندهد. چون انسان و جامعه انسانی موضوعی متغییر و در حال حرکتند. به همین دلیل در تحلیل آنچه مربوط به جوامع انسانی باشد بیشتر کسب شناخت و سپس نشان دادن جهت ها و روندهای که در نتیجه یک شرایط مشخص بیشتر محتملند، از اعتبار بیشتری برخوردار خواهند بود.

موضوع ایجاد تشکل سراسری کارگران ایران، قبل از هر چیز یک موضوع کلان است. تشکل سراسری کارگران آن ظرفی است که از حقوق کارگران در یک جامعه هفتاد میلیونی دفاع میکند و آنان در برابر کارفرمایان و دولت آنان نمایندگی میکند. چنین تشکلی باید دارای ویژگیها و خصیلتهای عمومی باشد که بتواند کارگران ایران را اعم از کرد، ترک، فارس، عرب و ... در یک مقیاس سراسری در مقابل سرمایه داران و دولت جمهوری اسلامی نمایندگی کند و برای کسب حقوق

کارگران که خود لیست متنوعی است کارفرما و دولت سرمایه داران را به مصاف می طلبد. چنین تشکلی در جامعه ایران از این ظرفیت برخوردار خواهد بود که سرعت توده ای و اجتماعی شود. به معنا که لیست اعضای آن نه با رقم هزار، بلکه صدها هزار و میلیون قابل توصیف باشد. این ادعا را می توان با نشان دادن نیازها و شرایط اقتصادی، سیاسی و اجتماعی که طبقه کارگر در آن قرار دارد به اثبات رساند.

عدم وجود تشکل سراسری کارگران ایران خلأی است در جنبش کارگری و جامعه ایران، که تنها با بوجود آمدن این تشکل، آن خلأ می تواند پر شود. اما این تشکل سراسری چگونه بوجود می آید؟ آیا می توان از بالای سر کارگران آن تشکل را درست کرد؟ یا اینکه این تشکل برخاسته از نمایندگان تشکلهای کارگری از پایین باشد؟

این مقاله از این گرایش دفاع میکند که معتقد است باید تشکل سراسری کارگران ایران برخاسته از نمایندگان منتخب در مجامع عمومی تشکلهای کارگری که خود کارگران در محل کار آنها ساخته اند باشد. به بحث مثال فرضی برگردیم. برای ایجاد تشکل سراسری به رسم کروکی آن نیاز هست. اینست که در این شرایط و در پروسه کار برای ایجاد تشکل سراسری وظایف فعالین کاری چند برابر می شود.

موضوع را از زاویه پراتیکی مسئله در نظر بگیریم، آیا رفقای فعال کارگری برآورد آماری تقریبی از تعداد شرکتهای، کارخانه ها و کارگاهها در شهرهای ایران و تعداد کارگران در هر کدام از این محلهای کار در اختیار دارند؟ آیا رفقای فعال کارگری این برآورد تقریبی را دارند که در کدام محل کار تشکل کارگری وجود دارد؟

تشکل سراسری کارگران از آسمان نازل نمی شود، بلکه خود کارگران و نمایندگان منتخب آنان در مجامع عمومی باید آنها بسازند.

پیش شرط ایجاد تشکل سراسری کارگران ایران، بوجود آمدن تعداد زیادی از تشکلهای کارگری کوچکتر در محلهای کار است. تشکل سراسری کارگران بمثابة چتری خواهد بود برای همه تشکلهای دیگری که بعنوان تشکل زیر بنای تشکل سراسری عمل میکنند. به همین اعتبار نکته مهم اینست که کارگران در مرحله اول تشکل محل کار خود را ایجاد نمایند. رفقای فعال کارگری با تجربه، رفقای کمیته های تشکیل شده کنونی باید همت بیشتری بخرج دهند که این مهم برآورده شود.

ضروری است تا فعالین کارگری با درک شرایط سیاسی و اقتصادی موجود گامهای آگاهانه تری را برای گسترش روابط بین خود و کارگران در شهرهای مختلف بردارند تا در هر شهری به مجموعه ای از شبکه های ارتباطاتی میان کارگران برخورد کنیم. شبکه های کارگری که کمک کننده و یاری دهنده اصلی ایجاد تشکلهای کارگری در محل کار خواهند بود.

جنبش کارگری ایران در چند ساله اخیر دوره های مبارزاتی و مصافهای فراوانی را پشت سر گذاشته است. تجارب کارگران شرکت واحد نشان میدهد که می توان با اتحاد و یکپارچگی کارگران دولت اسلامی و کارفرمایان را به چالش گرفت و آنان را به عقب نشینی واداشت. بویژه اینکه در سطح بین المللی جنبش کارگری ایران بیش از گذشته به چهره مبارزاتی تبدیل و شناخته شده است. جمهوری اسلامی هر چند هم که تلاش کند تا فضای سرکوب و رعب را در جامعه گسترش دهد و فعالین کارگری را به زندانها بیاورد ولی در مقابل وحدت وسیع و طبقاتی کارگران در داخل ایران و همبستگی جهانی از کارگران ایران نمیتواند عقب نشینی نکند. |||||

منتشر در جهان امروز شماره 183

